

ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව
අ.සො.ස. (උ.පෙළ) විභාගය - 2019

41 - බුද්ධ ධර්මය

නව නිර්දේශය

ලකුණු දීමේ පටිපාටිය

මෙය උත්තරපත්‍ර පරීක්ෂකවරුන්ගේ ප්‍රයෝජනය සඳහා සකස් කෙරිණි.
ප්‍රධාන/ සහකාර පරීක්ෂක රැස්වීමේ දී ඉදිරිපත්වන අදහස් අනුව මෙහි වෙනස්කම් කරනු ලැබේ.

ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව
 இலங்கைப் பரீட்சைத் திணைக்களம்

අ.පො.ස. (උ.පෙළ) විභාගය/ ක.බො.ත. (උ.යර් තර)ප් පරීட்சை - 2019
 නව නිර්දේශය/ ප්‍රතිපාදන පාලන ක්‍රමය

විෂය අංකය
 පාලන ක්‍රමය

41

විෂය
 පාලන ක්‍රමය

බුද්ධ ධර්මය

ලකුණු දීමේ පටිපාටිය/ප්‍රශ්න ව්‍යුහයට වඩා වැඩි ලකුණු ලබාදීමට
 I පනුව/පත්තිරිම I

ප්‍රශ්න අංකය විභාග කි.ව.	පිළිතුරු අංකය විභාග කි.ව.	ප්‍රශ්න අංකය විභාග කි.ව.	පිළිතුරු අංකය විභාග කි.ව.	ප්‍රශ්න අංකය විභාග කි.ව.	පිළිතුරු අංකය විභාග කි.ව.	ප්‍රශ්න අංකය විභාග කි.ව.	පිළිතුරු අංකය විභාග කි.ව.	ප්‍රශ්න අංකය විභාග කි.ව.	පිළිතුරු අංකය විභාග කි.ව.
01.	3	11.	4	21.	4	31.	3	41.	2
02.	2	12.	4	22.	3	32.	2	42.	3
03.	3	13.	1	23.	5	33.	2	43.	2
04.	4	14.	4	24.	4	34.	4	44.	2
05.	2	15.	1	25.	3	35.	1	45.	2
06.	5	16.	2	26.	5	36.	4	46.	4
07.	4	17.	5	27.	5	37.	5	47.	3
08.	4	18.	2	28.	5	38.	5	48.	1
09.	5	19.	1	29.	4	39.	1	49.	5
10.	5	20.	2	30.	4	40.	4	50.	3

විශේෂ උපදෙස්/ විශේෂ අවධානයක් :

එක් පිළිතුරකට/ ඉරි සඳහා විභාග ක්‍රමයට 02 ලකුණු ලබාදීමට/ප්‍රශ්න ව්‍යුහයට

මුළු ලකුණු/මොත්පත් ප්‍රශ්නවලින් 2 x 50 = 100

II පත්‍රය

I කොටස

01.

(i) බුදුසිරිතේ දක්නට ලැබෙන ආශ්චර්යමත් කරුණු අතරින් එකක් නම් කරන්න.

ම.හි. නිකායේ අවිජරියධිකුත සූත්‍රයෙහි සඳහන් නරායනයන් වහන්සේගේ ආශ්චර්ය අද්දිකුත ධර්ම අතුරින් එකක් නම් කිරීම.

(ලකුණු 02)

(ii) 'සම්මාසම්බුද්ධි' ගුණය ධර්මානුකූලව හඳුන්වන්න.

පරෝපදේශ රහිතව සද්ධර්මය ස්වයම්භුඥානයෙන් අවබෝධ කල බැවින් සම්මා සම්බුද්ධි නම් වන බව. මේ පිළිබඳ බුදුගුණාලංකාරයේ වන පද්‍යය දැක්වීම ද ප්‍රමාණවත් ය.

(ලකුණු 04)

(iii) 'ආසයානුසය ඤාණය' විස්තර කරන්න.

සත්වයන්ගේ චිත්තසන්තානවල පවත්නා ශාස්වත උච්ඡේද ආදී දෘෂ්ටි පදනම් කරගෙන ඇති මතවාද ආසය යනුවෙන් හැඳින්වේ. එම දෘෂ්ටිවාද ආදියත් කාම, පරිඝ, මාන, දිරිඨි, විචිකිචිජා, භව, අවිජ්ජා යනාදියත් අනුසය ධර්ම නම් වේ. මෙය ආසය, අනුසය තේරුම් ගැනීමේ ඥානයයි.

(ලකුණු 06)

(iv) බුදුරදුන්ගේ ආගමික සහනශීලීතාව සනිදුර්ශනව අගය කරන්න.

ම.හි. උපාලි සූත්‍රය සහ දී.හි. උදුම්බරික සිහනාද සූත්‍රය වැනි දේශනා අනුව එකල පිළිගත් උගත් අබ්‍යෝද්ධියන් දහම අසා පැහැදී තෙරුවන් සරණ ගිය පසුව ද සිතා විමසා ක්‍රියා කරන්නන් ද තව දුරටත් පූර්වයෙහි සිටි ආගමික ගුරු උතුමන්ට දානාදියෙන් සංග්‍රහ කරන්නන් ද පැවසීම. ඉහත දෙවැනි දේශනාව අනුව බුදුරදුන් වදාළේ මා මෙතෙක් වේලා දහම් දෙසුවේ ඔබ බ්‍යෝද්ධියෙකු කරගන්නට නොව කරුණු පැහැදිලි කරදීමට පමණක් බව යන ප්‍රකාශය.

(ලකුණු 08)

02.

(i) 'ස්වාක්ෂිප්ත' දැනුම ගුණය හඳුන්වා දෙන්න.

මෑතවිත් ප්‍රකාශිත යන්න මෙහි වචනාර්ථය බව. නොමනා කොට පවසන දැනුමක නිරතවීමෙහි ඵලක් නැත. බුදුදහම ස්වාක්ෂිප්ත බැවින් එහි විරුද්ධාත්මක ප්‍රතිඵලදායක බව.

(ලකුණු 02)

(ii) 'බුදුදහම අභිච්චාරවාදීය' පැහැදිලි කරන්න.

බුද්ධිකාලීන වෛදික බ්‍රාහ්මණ සම්ප්‍රදාය ඊශ්වරවාදී වන බව. ඒ අනුව සර්වබලධාරී, සර්වඥ, සර්වතෝන්ද්‍ර, නිර්මාපක, ඊශ්වරයකු පිළිගත් බව, බුදුසමය එම ඉගැන්වීම බැහැර කල බැවින් අභිච්චාරවාදී වන බව.

(ලකුණු 04)

(iii) 'අනත්තානුපස්සනාව' යනු කුමක්දැයි විස්තර කරන්න.

නිත්‍ය වූ ආත්මයක් ඇතැයි පිළිගැනීම ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණාදී බොහෝ චින්තකයන් අතර පැවැති බව. එම පිළිගැනීම පසෙකින් තබා ස්කන්ධ ධාතු ආයතනාදී සියලු සංස්කෘත ධර්ම අනාත්ම යැයි සිහි කිරීම අනත්තානු පස්සනාවයි. එම ධර්ම මගේ නොවේ. මම නොවෙමි. මගේ ආත්මය නොවේ යැයි සිහි කිරීම මින් අදහස් වන බව.

(ලකුණු 06)

(iv) 'බුදුදහම අනුව ආත්මාර්ථය හා පරාර්ථය සමබර විය යුතු ය' විමසන්න.

ආත්මාර්ථයෙන් තොර පරාර්ථයක් හෝ පරාර්ථයෙන් තොර ආත්මාර්ථයක් හෝ බුදුසමයේ උගන්වා නැති බව අදාළ මූලාශ්‍රය ඇසුරින් දක්වා තිබීම. බෞද්ධයෙකු තමාගේ අර්ථ සිද්ධිය මෙන්ම අනුන්ගේ අර්ථ සිද්ධියද සමබරව සාධනය වන සේ ක්‍රියාකල යුතු බව. ඉන් එකක් අඩු හෝ වැඩි වීම ධර්මානුකූල නොවන බව.

(ලකුණු 08)

03.

(i) බුද්ධිකාලීන ශ්‍රමණ සමාජයේ සුවිශේෂතා දෙකක් නම් කරන්න.

බ්‍රාහ්මණ සම්ප්‍රදායට සාපේක්ෂව ශ්‍රමණ සමාජයේ පැවැති නිර්මාණවාදී නොවීම, යාතු කර්මාදිය නොපිළිගැනීම, වර්ණාශ්‍රම ධර්ම නොසලකා හැරීම, සංචාරක ජීවිතය, පිණ්ඩපාතය, බ්‍රහ්මචාරී වීම, විවිධ වුත සමාදානය ආදී කරුණු වලින් දෙකකි.

(ලකුණු 02)

(ii) 'සාමනේර' යන්න අර්ථකථනය කරන්න.

අනුපසම්පන්න හිඤ්ඤා වහන්සේ සාමනේර නම් වන බව. ශ්‍රමනයාගේ පුත්‍රයා පුහුණුවන්නා යන අර්ථය එහි ඇති බව. සාමනේර දස ශීලය මූලික වශයෙන් ආරක්‍ෂා කිරීම එම පැවිද්දාගෙන් අපේක්‍ෂා කරන බව. වයසින් මුහුකුරා ගියද ඔහු වැඩිහිටි පැවිද්දෙකු නොවන බව යනාදී කරුණු ඇසුරින් අර්ථකථනය ඉදිරිපත් කිරීම.

(ලකුණු 04)

(iii) 'දූතෙන උපසම්පදා' යන්න පැහැදිලි කරන්න.

දූතයෙක් මගින් උභතොසංඝයා වෙතින් උපසම්පදාව ඉල්ලා සිටීම මින් අදහස් වන බව. වෙසගනකව සිටි අධිඵකාසිට අවස්ථා කිහිපයකදී උපසම්පදාව ලබාගැනීමට යාම අනතුරුදායක යැයි හිඤ්ඤාණීන් පැවසූ බැවින් දූතයෙකු මගින් උපසම්පදාව ලබාදුන් බව.

(ලකුණු 06)

(iv) හික්ෂු සමාජයේ ගුරු-සිසු සබඳතා පිළිබඳව බුදුරජුන්ගේ පැනවීමට ප්‍රායෝගික අගය විමසන්න.

විනය මහාවර්ගයේ දැක්වෙන අන්තේවාසික, සිද්ධිවිහාරික නම් වූ ශිෂ්‍යා විසින් ආචාර්ය උපාධ්‍යයා යන සිය ගුරුවරයාට වතාවත් කිරීම, කීකරු වීම, රෝගී වූ විට උවදුරක් කිරීම ආදිය ද ගුරුවරයා විසින් ශිෂ්‍යයාට ආපත්ති අනාපත්ති කියාදීම රෝගී වූ විට උවදුරක් කිරීම. අවශ්‍යතා පිළිබඳ සොයාබැලීම ආදී වත් ඉටුකළ යුතු යැයි දැක්වීම හා එහි ප්‍රායෝගික අගය නිදසුන් සහිතව දැක්වීම.

(ලකුණු 08)

II කොටස

04.

(i) 'සුත්ත' යන පදයෙහි අර්ථ විභාග කරන්න.

අරුත් දක්වන බැවින් ද, මනාකොට ප්‍රකාශ කරන ලද බැවින් ද, අසන බැවින් ද, පැසවන බැවින් ද, ධර්ම කරුණු එකිනෙක නූලක මෙන් අමුණා ඇති බැවින් ද සුත්‍ර යැයි කියන ලදී. මේ අතුරින් කරුණු හතරක් වත් දක්වා තිබීම.

(ලකුණු 08)

(ii) අභිධර්ම පිටකයේ සැකැස්ම පිළිබඳ විස්තරයක් කරන්න.

අභිධර්ම පිටකය ප්‍රකරණ සතකින් යුක්ත වන බව, එකී ප්‍රකරණ නම් කිරීම හා සැකෙවින් හැඳින්වීම මින් අදහස් කරන බව. අවම වශයෙන් ඒ ඒ ප්‍රකරණ හඳුන්වා ඇති නාම තේරුම් කිරීම අපේක්ෂිතය.

(ලකුණු 12)

05.

(i) 'වානප්‍රස්ථ-සනාසි' යන බ්‍රාහ්මණ ආශ්‍රමධර්ම හඳුන්වා දෙන්න.

බමුණු සමයට අනුව වතුර්විධ ආශ්‍රම ධර්මවල අවසන් ආශ්‍රම දෙක වානප්‍රස්ථ හා සනාසි නම් වන බව. එම ආශ්‍රම ධර්ම පසුකාලීනව ශ්‍රමන නැඟීමත් සමග බමුණන් අතර සම්භාවිත යැයි සැලකෙන බව. මෙම ආශ්‍රම ධර්ම මගින් ඥාන මාර්ගයට වැඩි නැඹුරුවීමක් පෙනෙන බව.

(ලකුණු 08)

(ii) 'බ්‍රහ්ම සහව්‍යතාව' පිළිබඳ ප්‍රමාණවත් විමසුමක් කරන්න.

වෛදික - බ්‍රාහ්මණ ඉගැන්වීම් අනුව බ්‍රාහ්ම සහව්‍යතාව යනු පරම නිෂ්ඨාවයි. විමුක්තියයි. වේද අධ්‍යයනය හා ඒ අනුව ක්‍රියා කිරීම. යාගහෝමාදිය සිදු කිරීම ඔස්සේ බ්‍රහ්ම සහව්‍යතාව වනම් බ්‍රහ්මයාගේ පරමාත්මය සමග එක්වීමට හැකියැයි බමුණු දහම උගන්වන බව. වයම විමුක්තිය සේ සැලකූ බව.

(ලකුණු 12)

06.

(i) 'දුක්ඛ නිරෝධාර්ය සත්‍යය' ධර්මානුකූලව පැහැදිලි කරන්න.

දුක්ඛ නිරෝධය යනු නිවනයයි. ජරාමරණාදී සංසාරගත දුක් දොමනස්වල නිමාවයි. තණ්හාව හැකි කිරීමයි. භව නිරෝධයයි. ලෝභ, දෝෂ හා මෝහා දී කෙලෙස් සපුරා බැහැර කිරීමයි. දේශනානුසාරයෙන් කරුණු දැක්වීම අපේක්ෂිතයි.

(ලකුණු 08)

(ii) 'ත්‍රිවිධ ශික්ෂාවෝ චකිනෙකට උපකාරී වෙති' විමසන්න.

සීලය සීලය සඳහාම නොවේ. සමාධිය සඳහාය. සමාධිය ද ඒ සඳහාම නොවේ. ප්‍රඥාව සඳහාය. මෙසේ ත්‍රිවිධ ශික්ෂාවෝ චකිනෙකට උපකාරී වෙති. එක් ශික්ෂාවක් හැකිව අනෙක් ශික්ෂාව අර්ථවත් වන්නේ නැත. ත්‍රිවිධ ශික්ෂාවන් අන්‍යෝන්‍ය උපකාරීත්වයක් ඇති බව විමර්ශනාත්මකව දැක්වීම.

(ලකුණු 12)

07.

(i) අනුලෝම පටිච්චසමුප්පාදය අනුව දුක්ඛ සමුදය පැහැදිලි කරන්න.

චතුරාර්ය සත්‍ය අනවබෝධය හෙවත් අවිද්‍යාව ප්‍රත්‍යකොටගෙන කුසලාකුසල කර්ම හෙවත් සංස්කාර රැස්වීම. (අවිජ්ජා පච්චය සංඛාර) වේ. මෙසේ ද්වාදසාංගික පටිච්චසමුප්පාදයේ අනුලෝම දේශනාවෙහි එක් එක් අංගවල මූලික අර්ථ දැක්වමින් එම හේතුප්‍රත්‍ය ඔස්සේ දුක්ඛ සමුදය සිදුවන බව පැහැදිලි කිරීම. (එවමෙතස්ස දුක්ඛක්ඛන්ධස්ස සමුදයොහෝති)

(ලකුණු 08)

(ii) 'සමාජගත ගැටලු වුව ද පටිච්චසමුප්පන්නය' විමසන්න.

දීඝ නිකායේ අග්ගඤ්ඤ සූත්‍රය වක්ඛවත්ති සීහනාද සූත්‍රය අං.හි. අධම්මික සූත්‍රය වැනි සූත්‍රවලින් දෙකක්වත් ඇසුරුකොට ගනිමින් සමාජගත ගැටළු පිළිබඳ හේතුප්‍රත්‍යාකාරය බුදුදහමේ පෙන්වාදී ඇති බව විමසීම.

(ලකුණු 12)

08.

(i) ආර්ථිකය හා දේශපාලනය අතර ඇති සම්බන්ධය සූත්‍රානුසාරයෙන් පෙන්වා දෙන්න.

ආර්ථිකය පිරිහීමෙන් රාජ්‍ය පාලනයද රාජ්‍ය පාලනය පිරිහීමෙන් ආර්ථිකයද පිරිහෙන ආකාරයත්, එසේම ඉන් එකක් දියුණු වීමෙන් අනෙකද දියුණු වන ආකාරයත් සූත්‍රානුසාරයෙන් පෙන්වා දීම. දී.හි. වක්ඛවත්තිසීහනාද, අග්ගඤ්ඤ, කුටදත්ත වැනි සූත්‍ර ඇසුරුකොට තිබීම සැලකිය යුතුය.

(ලකුණු 08)

(ii) නීතිය හා සාමය සුරක්ෂිත කරනු පිණිස පාලකයකු කෙසේ ක්‍රියා කළ යුතුදැයි බුද්ධානුශාසනය ඇසුරෙන් සාකච්ඡා කරන්න.

දසරාජ ධර්මවල අක්කෝධ, අවිහිංසා, ඛන්ති, අචිරෝධතා වැනි රාජ්‍ය පාලකයකුගේ ක්‍රියාකාරකම් ඔස්සේ ද දස සක්චිති වත්වල සියලු ජන කොටස්වල රක්ෂාවරණ ගුත්තිය සැලසීම හා අධර්ම ක්‍රියා වැළැක්වීම වැනි කරුණු ඔස්සේ ද සජ්ත අපරිහානිය ධර්මවල පැනවූ නීති නොකැඩීම හා නොපැනවූ නීති නොපැනවීම වැනි පිළිවෙත් ඔස්සේ ද ක්‍රියා කළ යුතුයැයි පාලකයන්ට අනුශාසනා කොට තිබීම සාකච්ඡා විය යුතුය.

(ලකුණු 12)